

Pomysł konkursu dla NGO na „małe inwestycje”

-- materiał **zmieniony w wyniku konsultacji** w serwisie stacja-konsultacja.pl --

Toruń, 22 czerwca 2026 roku

Organizator konsultacji: Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych

Działając w grupie reprezentantek i reprezentantów NGO przy Kujawsko-Pomorskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, **pracujemy nad pomysłem konkursu grantowego dla organizacji pozarządowych**, który umożliwi drobne remonty, adaptacje i modernizacje przestrzeni, w których NGO prowadzą działania społeczne, w tym także zakupy sprzętu i wyposażenia.

Nie chodzi tu o konkurs na finansowanie złożonych inwestycji rozumianych jako zakupy nieruchomości, wznoszenie budynków czy generalne remonty, ale o przedsięwzięcia o mniejszej skali, których celem jest utrzymanie lub podniesienie jakości warunków w których działania organizacji są prowadzone – nazywamy je „**małymi inwestycjami**”. Szacujemy, że wartość inwestycji, a co za tym idzie grantu z konkursu nie powinna przekraczać 100 tys. zł.

A w organizacjach przecież „mamy co remontować”! Posiadamy własne, **wynajęte** lub użyczone lokale, miejsca, w których prowadzimy działania. I to od wielu lat!

Dlaczego taki konkurs?

Ponieważ nie ma w przestrzeni publicznej podobnych propozycji, a organizacje, bez względu na to, czy realizują inicjatywy o mniejszej, czy o większej skali, potrzebują środków na utrzymanie standardu, a często na wyraźną poprawę standardu miejsc, w których prowadzą działania.

Większość źródeł publicznych i konkursów dotacyjnych dostępnych dla NGO wspiera przeprowadzenie konkretnych przedsięwzięć (projektów „miękkich”), ale zdecydowanie wyklucza jakiegokolwiek inwestycje w infrastrukturę. Wszystko jedno, czy chodzi o wymianę okien, odmalowanie ścian czy zakup sprzętu biurowego. Z kolei w tych konkursach grantowych, w których możliwe jest finansowanie tzw. rozwoju instytucjonalnego organizacji, środki takie stanowią tylko niewielką część grantów, do 20% środków, co w praktyce oznacza kwotę kilku lub maksymalnie kilkunastu tysięcy złotych, które można „zainwestować”.

Konsultacje społeczne niniejszej koncepcji, w tym ankietyzacja wśród organizacji pozarządowych potwierdziły oczekiwanie i zapotrzebowanie na proponowany konkurs.

Dlaczego granty do 100 tys. zł?

Nasze rozeznanie wskazuje, że jako „małe inwestycje” organizacje wskazują rozwiązania typu: remont łazienki z dostosowaniem dla osób z niepełnosprawnościami (budżet ok. 25 tys. zł), remont kuchni/zaplecza socjalnego (budżet ok. 30 tys. zł), montaż klimatyzacji (budżet ok. 80 tys. zł), naprawa ubytków i malowanie ścian (budżet ok. 10 tys. zł), wymiana okien (budżet ok. 90 tys. zł), **dostosowanie obiektu do wymagań przepisów dot. schronisk dla zwierząt (budżet ok. 25 tys. zł), zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (budżet ok. 90 tys. zł)**. Oczywiście wysokość wydatku zależy od wielkości powierzchni, zakresu prac, charakteru potrzeb itp.

Jednocześnie konkurs, choćby tylko w pierwszej, pilotażowej edycji, powinien pozwolić na wsparcie co najmniej 50 organizacji **na poziomie województwa**, co przy średnim budżecie ok. 60 tys. zł, oznacza konieczność zainwestowania kwoty 3 mln zł. Taka liczba wspartych organizacji pozwoli na prawdziwy test rozwiązania, wyciągnięcie wniosków itp.

Kto ma ten pomysł sfinansować?

Adresatów propozycji jest potencjalnie wielu – to wszystkie instytucje, które „statutowo” wspierają organizacje pozarządowe lub konkretne prowadzone przez nie działania, a także samorządy regionalne, które zlecają organizacjom realizację zadań publicznych oraz dysponują środkami z funduszy unijnych. Istotne jest, by określić pomysł, jego zakres i efekty, a dopiero w dalszym kroku zachęcić do niego instytucje, które potencjalnie mogą podjąć się jego realizacji.

Jakie warunki powinna spełniać organizacja korzystająca z konkursu?

(1) Organizacja powinna posiadać dokument opisujący jej plany rozwojowe („indywidualny plan rozwoju”). Ten warunek zakłada, że wewnętrzny dokument opracowany w organizacji potwierdzi, że organizacja wie dokąd zmierza i na jakich działaniach się koncentruje. Nie chodzi tu o statut, ani o roczny plan pracy przyjmowany na walnym zebraniu, ale o wieloletni plan działania wynikający z doświadczeń.

(2) Organizacja powinna prowadzić udokumentowaną działalność **od minimum dwóch lat** przed złożeniem wniosku. Ten warunek zakłada, że organizacja zdążyła już zdobyć pierwsze doświadczenia i wie co w jej działalności i dla jej odbiorców wymaga rozwinięcia. **Dla konkursu nie ma znaczenia, jakie cele statutowe realizuje organizacja (jaki ma profil działalności) – ważne, by spełniała definicję organizacji pozarządowej przyjętą w obowiązujących przepisach.**

Jakie warunki powinna spełniać organizacja korzystająca z konkursu? (c.d.)

(3) Organizacja powinna wykazać jak utrzyma trwałość działań w okresie minimum dwóch lat po zakończeniu finansowania „małej inwestycji”. Ten warunek zakłada, że oprócz pokazania związku grantu/dotacji z planami rozwojowymi organizacji (opis powyżej), organizacja potrafi konkretnie opisać i następnie przeprowadzi działania w obszarze w którym zrealizowała „małą inwestycję”.

(4) Organizacja powinna mieć prawo do lokalu, w którym zrealizuje „małą inwestycję”. Ten warunek zakłada, że organizacja musi dysponować dokumentem, z którego wynika, że **przez dwa lata po zakończeniu finansowania „małej inwestycji”, lokal będzie w dyspozycji organizacji. Jednocześnie inwestycja powinna być inwestycją w lokal użytkowy (nie, np. mieszkanie prywatne, w którym organizacja ma siedzibę rejestrową) i organizacja winna udokumentować prowadzenie w ww. lokalu dwuletniej działalności.**

Jakie zasady konkursu na „małe inwestycje”?

Metoda konkursowa jest dla tego pomysłu najlepsza, bowiem formuła konkursowa jest znana organizacjom z ich codziennej praktyki, a przede wszystkim pozwala na wprowadzenie transparentnych i jasnych zasad dostępności i przyznawania środków.

Wiemy jednak, że nawet najlepsze założenia konkursowe można popsuć nadmiarem wymagań i regulacji, niejasnością określeń i innych rozwiązań.

Jakie zasady konkursu na „małe inwestycje”? (c.d.)

Dlatego istotne jest przygotowanie konkursu o precyzyjnych zasadach, do których należą:

- (1) oczekiwanie od wnioskodawców przedstawienia wiarygodnych dokumentów na potwierdzenie planowanych działań i zagwarantowania trwałości po wykorzystaniu wsparcia finansowego,
- (2) unikanie obowiązku wnoszenia wkładu własnego lub jego wniesienie proporcjonalnie do wysokości przyznawanego wsparcia finansowego,
- (3) zapewnienie kryteriów, które pozwolą na aplikowanie o środki przez organizacje o różnym prawie dysponowania lokalem (nie tylko własność, ale także dzierżawa, wynajem, użyczenie i inne).

Dziękujemy za wszystkie opinie i komentarze!